

Datum : 28 januari 2025
Onderwerp : Jubileumjaren 2025
Van : Het college van Burgemeester & Wethouders

Geachte leden van de raad,

In 2025 staan drie Alkmaarse jubilea in de schijnwerpers: 200 jaar Noordhollandsch Kanaal, 80 jaar vrijheid en 450 jaar Leeghwater. Alle drie de jubilea hebben hun eigen verhaal, aanleiding en opzet. Met deze raadsinformatiebrieven wordt u hierover geïnformeerd.

Jubileumjaren

Het succesvolle jubileumjaar Alkmaar Ontzet 450 jaar heeft ons veel geleerd en gebracht. Het heeft een impuls gegeven aan het evenementenaanbod en Alkmaar neergezet als aantrekkelijke gemeente om te wonen, werken, bezoeken en talent te ontwikkelen. En niet in de laatste plaats heeft de viering van Alkmaar Ontzet 450 jaar bijgedragen aan sociale cohesie, verbinden en thuis voelen (publieke familiariteit), ontmoeting en bewonerstrots.

Met het vieren van de drie jubilea in 2025 willen we op deze gevoelens voortbouwen. Hoe past iedereen in het verhaal van Alkmaar? Historie en het vieren ervan met oog voor de toekomst draagt bij aan de onderlinge verbondenheid. Speciaal voor én met onze bewoners zorgen de jubilea voor een divers en aantrekkelijk aanbod aan evenementen en activiteiten en bezoekers kunnen meegenieten.

Dit sluit aan bij de doelstellingen van de vastgestelde Strategienota Citymarketing en Evenementen 2024 - 2028 en andere beleidsdoelen zoals die van Cultuur, Erfgoed en Diversiteit & Inclusie. De drie jubilea worden dan ook integraal begeleid door een team van ambtenaren van diverse beleidsvelden. Door deze bundeling van krachten is afstemming geborgd en maakt dat de jubilea elkaar versterken. Bij alle drie de jubilea is de bundeling en communicatie van de diverse evenementen en activiteiten een belangrijk onderdeel. In samenwerking met Hart van Noord-Holland (Alkmaar Marketing en VVV Alkmaar) worden de jubilea via online en offlinekanalen gecommuniceerd en gepromoot bij bewoners en bezoekers.

De viering en programmering van de jubilea is te volgen via de website van [Alkmaar Prachtstad](#).

De Evenementendesk is er om de eerste vragen van organisatoren te beantwoorden. In de communicatie en de afstemming met organisatoren wordt rekening gehouden met de evenementluwe periode vanwege de NAVO-top. Deze evenementluwe periode is van 1 mei tot en met 15 juli 2025. Voor evenementen die niet op de regionale evenementenkalender staan, die wél politiecapaciteit vragen, wordt samen met de organisatie gekeken naar een ander moment.

200 jaar Noordhollandsch Kanaal (januari - september 2025)

Na ruim vijf jaar hard werken werd op 15 en 16 december 1824 het Noordhollandsch Kanaal feestelijk geopend. In dit jubileumjaar vragen we aandacht voor het verhaal van het Kanaal, dat een niet te onderschatten waarde heeft voor onze stad. Toen, omdat het ons welvaart bracht. Nu, omdat het een verbindend element is tussen het centrum en andere wijken en dorpen van Alkmaar. En met alle ontwikkelingen langs het kanaal zullen we er in de toekomst meer dan ooit gebruik van maken om te wonen, te werken en te recreëren. We vieren het Kanaal met kleinere evenementen georganiseerd door inwoners en organisaties en een groots inclusief slotfeest.

Het 200-jarig bestaan van het kanaal is in 2024 spontaan opgepakt door diverse organisaties. Onder meer Open Monumentendag en het Alkmaar Light Festival namen het thema al op in hun programmering, de stadsdichter schreef een gedicht over onze band met het kanaal en NH Media maakte een documentaireserie. Een mooie opmaat voor de officiële viering. En met de Drijf-in bioscoop is Alkmaar een evenement rijker.

Het kanaal biedt kansen voor een veelzijdig programma, met uiteenlopende activiteiten aan of op het water, zoals maatschappelijke en sportieve activiteiten, culturele evenementen of historische routes. Per 1 januari is de subsidieregeling voor initiatieven uit de maatschappij opengesteld. Deze regeling biedt inwoners, verenigingen, instellingen en ondernemers de mogelijkheid om een bestaand of nieuw evenement te organiseren. Ook wordt bekeken of in samenwerking met Den Helder en/of Purmerend een regionaal evenement tot stand kan komen. En in het weekend van 13 en 14 september wordt het jubileum afgesloten met een breed toegankelijk en gratis te bezoeken slotevenement, waarvoor gemeente Alkmaar een opdracht verstrekt.

Het project wordt gecoördineerd door een externe evenementenexpert, bijgestaan door een team van ambtenaren van beleidsvelden die raakvlakken hebben met het kanaal, zoals Citymarketing, Erfgoed, Cultuur, Sport en Alkmaars Kanaal. Er is nauw overleg met Vergunningen en Veiligheid. Alkmaar Marketing verzorgt de promotie en ook de eigen gemeentelijke kanalen worden ingezet.

Op Noordhollandsch Kanaal 200 jaar is gedurende de vieringsperiode alle informatie terug te vinden.

80 jaar Vrijheid (oktober 2024 – oktober 2025)

Tachtig jaar geleden werd Nederland bevrijd door de geallieerden. In 2024 en 2025 vieren en herdenken we dat we sinds 1945 in vrijheid leven. In Alkmaar slaan we een brug tussen verleden en heden, in een tijd waarin duidelijk is dat vrijheid niet vanzelfsprekend is. Door te leren van het verleden, kunnen we het heden én de toekomst beter begrijpen.

We geven op verschillende manieren invulling aan 80 jaar vrijheid. Gedurende het jaar zijn er activiteiten rondom dit jubileum. Dit zijn onder andere: herdenkingen, culturele optredens, lezingen, workshops, tentoonstellingen, routes en vieringen. Deze activiteiten bundelen we in de vrijheidskalender om de inwoners van Alkmaar een overzichtelijk totaalbeeld te geven van alle activiteiten met het thema vrijheid. We grijpen in dit jubileumjaar ook terug naar de vier V's die ons zo prachtig geleid hebben tijdens Alkmaar Ontzet 450 jaar. Vrijheid, verbondenheid, verscheidenheid en verdraagzaamheid zijn essentieel voor een bewuste en fijne samenleving. De activiteiten in de vrijheidskalender dragen deze waarden goed uit.

Bevrijdingsdag op 5 mei is een van de activiteiten op de vrijheidskalender die dit jaar belangrijk zijn voor Alkmaar. Er wordt gezorgd voor een viering met een sociaal verbindend karakter en een

programma dat de publieke familiariteit bevordert. De viering is gratis toegankelijk en kent vaste onderdelen zoals het vrijheidsvuur, de ontmoeting met veteranen en de oorlogsvoertuigen waar kinderen altijd onder de indruk van zijn. We ondersteunen ook bestaande 4 en 5 mei activiteiten in de dorpen. Zo zijn er een aantal herdenkingen die vanwege het jubileumjaar extra aandacht krijgen.

450 jaar Leeghwater (april – augustus 2025)

In 2025 is het 450 jaar geleden dat Jan Adriaenszn Leeghwater in De Rijp is geboren. Hij stond aan de basis van de ontwikkeling van het landschap waarin wij nu leven, wonen en werken. Organisaties uit dit gebied hebben de handen ineengeslagen om het jubileum te vieren. VVV De Rijp/Land van Leeghwater, Museum In 't Het Houten Huis, de Schermer Molens en Visit Beemster vormen de projectgroep.

Gedurende het jaar 2025 wordt op allerlei manieren aandacht besteed aan deze waterbouwkundige, zoals evenementen, exposities en bijeenkomsten. In het najaar van 2024 waren vijf drukbezochte informatieavonden georganiseerd. Hier werden inwoners, culturele instellingen, verenigingen, clubs en andere organisaties enthousiast gemaakt om mee te werken aan de organisatie van het jubileumjaar. De programmering bestaat uit zowel nieuwe initiatieven als bestaande evenementen.

Het jubileum zet het Land van Leeghwater sterker op de kaart, draagt bij aan de sociale cohesie en versterkt de verbinding tussen stad en land. De gemeente Alkmaar werkt voor de viering van dit jubileum nauw samen met de gemeente Purmerend. Het projectteam ontvangt van de gemeente Alkmaar een bedrag van € 45.000 om alle activiteiten rondom dit jubileumjaar te organiseren.

Het jubileumjaar wordt gevierd met vier themadagen en een tweedaagse slotmanifestatie. Het jubileumjaar start op 17 april 2025 en eindigt met een slotmanifestatie in het laatste weekend van augustus.

Meer informatie over de programmering is te vinden op: www.leeghwater450.nl.